

ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ ΙΣΤΟΡΙΑΙ ΒΙΒΛΙΟ Γ΄ 75 (2-3Δ.Ω)

Θεματική της ενότητας: « Η συμφιλιωτική πολιτική του Νικόστρατου» .

Στόχοι της ενότητας :

1. Να παρακολουθήσουμε πώς διαμορφώνεται η εσωτερική κατάσταση στην Κέρκυρα μετά την επικράτηση των δημοκρατικών και να εκτιμήσουμε την προσωπικότητα του Αθηναίου στρατηγού Νικόστρατου.
2. Να αντιληφθούμε το μέγεθος και τις συνέπειες της δυσπιστίας που προκάλεσε ο εμφύλιος πόλεμος ανάμεσα στους πολίτες.
3. Να διακρίνουμε τους στόχους της αθηναϊκής πολιτικής, όπως εκφράζονται μέσα από τις ενέργειες του Νικόστρατου.
4. Να αξιολογήσουμε το θεσμό της ικεσίας και να τον αναγνωρίσουμε ως σταθερή αξία ακόμη και σε καταστάσεις όπου οι υπόλοιποι κοινωνικοί αλλά και πολιτικοί θεσμοί απαξιώνονται.

Σύνδεση με την προηγούμενη ενότητα: μετά την πυρπόληση μεγάλου μέρους της πόλης, καταφθάνει στην Κέρκυρα ο Αθηναίος στρατηγός Νικόστρατος , που επιχειρεί να συμφιλιώσει τους αντιπάλους, χωρίς ωστόσο να λησμονεί και τα στρατηγικά συμφέροντα της Αθήνας στην περιοχή.

Σημαντικές έννοιες της ενότητας

- Ξυγχωρῶ :συμφωνώ
- Κίνησις:κίνημα, στάση ,εξέγερση

Μετάφραση Γ΄ 75

75.1Και την επόμενη ημέρα ο Νικόστρατος, ο γιος του Διειτρέφει, στρατηγός των Αθηναίων, φτάνει(παράγινεται) από τη Ναύπακτο για να βοηθήσει με δώδεκα πλοία και πεντακόσιους Μεσσηνίους οπλίτες. Και διαπραγματευόταν μια συμφωνία(ξύμβασιν ἔπρασσε) και τους πείθει (ώστε) να συμφωνήσουν(ξυγχωρήσαι) μεταξύ τους να δικάσουν δέκα άντρες, τους κύριους υπαίτιους(αἰτιωτάτους), οι οποίοι άλλωστε δεν είχαν μείνει πλέον εκεί, και οι υπόλοιποι να παραμείνουν(οἰκείν) (στο νησί), αφού κάνουν συμφωνία μεταξύ τους και με τους Αθηναίους, υπό τον όρο(ὥστε) να θεωρούν τους ίδιους εχθρούς και φίλους. 75.2Και εκείνος λοιπόν, αφού έκανε αυτά, επρόκειτο να αποπλεύσει. Οι αρχηγοί όμως των δημοκρατικών τον πείθουν να αφήσει σ' αυτούς(σφίσι) πέντε πλοία από τα δικά του, ώστε να αποθαρρυνθούν(ἡσούν τι) οι αντίπαλοί τους να κάνουν κίνημα(κινήσει), και (υπόσχονταν) ότι οι ίδιοι θα αποστείλουν μαζί του ισάριθμα πλοία, αφού τα επανδρώσουν(πληρώσαντες) με δικά τους πληρώματα.75.3 Και εκείνος συμφώνησε, αυτοί όμως στρατολογούσαν (κατέλεγον)ως πληρώματα για τα καράβια τους πολιτικούς τους αντιπάλους. Επειδή όμως εκείνοι φοβήθηκαν(δείσαντες) μήπως σταλούν στην Αθήνα, κάθονταν ως ικέτες(καθίζουσιν) στο ναό των Διοσκούρων. 75.4 Και ο Νικόστρατος προσπαθούσε να τους σιγήσει(ἀνίστη) και να τους καθησυχάσει(παρεμυθεῖτο). Επειδή όμως δεν τους έπειθε, οι δημοκρατικοί, αφού οπλίστηκαν με την πρόφαση αυτή, επειδή τάχα αυτοί δεν είχαν καθόλου καλούς σκοπούς στο μυαλό τους (ὕγιες διανοουμένων)με τη δυσπιστία(ἀπιστία) τους να μη θέλουν να αποπλεύσουν μαζί (με το Νικόστρατο), πήραν από τα σπίτια (των εχθρών) και τα όπλα τους και θα σκότωναν(διέφθειραν ἄν) μερικούς απ' αυτούς που κατά τύχη συνάντησαν(ἐπέτυχον), αν δεν τους εμπόδιζε ο Νικόστρατος. 75.5Επειδή έβλεπαν(ὄρωντες) οι άλλοι αυτά που γίνονταν, κατέφυγαν ως ικέτες(καθίζουσιν) στο ναό της Ήρας και συγκεντρώθηκαν (εκεί) όχι λιγότεροι(οὐκ ἔλασσους) από τετρακόσιους. Οι δημοκρατικοί τότε, επειδή φοβήθηκαν(δείσαντες) μήπως επιχειρήσουν (οι ικέτες) κάποια πολιτική μεταβολή, τους σήκωσαν από εκεί, αφού τους έπεισαν, και τους μεταφέρουν στο νησί μπροστά από το ναό της Ήρας και εκεί (ἐκεῖσε)τους έστελναν τα απαραίτητα τρόφιμα(ἐπιτήδεια).

Μελέτησε προσεκτικά τα ερμηνευτικά σχόλια των σελίδων 322-325

Ερμηνευτικές ερωτήσεις

1. Χαρακτηριστικό του Θουκυδίδη είναι η ακρίβεια των πληροφοριών του.Πού φαίνεται αυτό στην πρώτη περίοδο λόγου;
2. Σε ποιές ενέργειες προβαίνει και ποιές προτάσεις διατυπώνει ο Νικόστρατος ;Ποιοι θα βγούν ωφελημένοι, εφόσον εφαρμοστούν αυτές;
3. Γιατί οι δημοκρατικοί θέλουν να επανδρώσουν τα πέντε πλοία με τους πολιτικούς τους αντιπάλους;
4. Ποια στοιχεία του κειμένου αποδεικνύουν την μετριοπάθεια του Νικόστρατου;
5. Πώς ερμηνεύουν οι δημοκρατικοί την άρνηση των ολιγαρχικών να επανδρώσουν τα πλοία;
6. Δύο φορές καταφεύγουν οι ολιγαρχικοί ως ικέτες.Ποιοί είναι κάθε φορά και για ποια αιτία προσφεύγουν κάθε φορά; (βλεπε σελ.325)
7. **τὰ ἐπιτήδεια ἐκεῖσε αὐτοῖς διεπέμπετο**: Τι φανερώνει η ενέργεια αυτή σχετικά με τις διαθέσεις των δημοκρατικών απέναντι στους ολιγαρχικούς;

Λεξιλογικές - Σημασιολογικές ασκήσεις

1. **ἐκώλυσε, πληρώσαντες, οἰκείν**: Να γράψετε από κάθε ρήμα δύο παράγωγα ουσιαστικά με καταλήξεις - μα και - ση και να τα συνθέσετε, αν χρειάζεται, με την κατάλληλη πρόθεση, ώστε να σχηματιστούν έξι, εύχρηστες, στα νέα ελληνικά λέξεις. Με αυτές να σχηματίσετε ισάριθμα ονοματικά σύνολα.

2. **διακομίζεῖν**: Να γράψετε πέντε παράγωγα ουσιαστικά και επίθετα (απλά ή σύνθετα) από το ρήμα **κομίζω**

3. **προσάται,κινήσει,ξυγχωρῶ**: Ποια είναι η σημασία των λέξεων στο κείμενο και ποια σήμερα;

4.Συμπλήρωσε τα κενά με παράγωγα απλά ή σύνθετα του ρήματος **μένω**:

Η _____ του εξαντλήθηκε όταν ο καθηγητής τον τιμώρησε με ωριαία αποβολή.Την αδικία μπορούσε να την _____, αλλά όχι χωρίς επαρκείς εξηγήσεις. _____εως τη λήξη του σχολικού ωραρίου για να λάβει απαντήσεις από τον καθηγητή του.Κατόπιν θέλησε να μείνει για λίγο _____Στην οικία, συζήτησε το θέμα με τους γονείς του , που ήταν _____υπάλληλοι του Ι.Κ.Α.Η μητέρα του πρότεινε μία επίσκεψη σε κοντινή _____,κάτι που τον ανάπαυε,όποτε την επισκέπτονταν.

Γραμματικές ασκήσεις

1. Γράψτε τους τύπους που σας ζητούνται

Ναῦς: γεν.ενικού	Αἰτιωτάτους: παραθετικά	ἀλλήλοις: δοτικ.θηλυκού	Παραγίνεται → ἴδιο πρόσωπο οριστ.αορ.β'
Σπονδὰς: δοτ.πληθ.	ἥσόν: παραθετικά(επιρ.)	Οἷ: γενική ενικού	Ξυγχωρῆσαι → απαρέμφατο παρακειμένου
Κινήσει: κλητ.ενικού	υἱές: παραθετικά	Ταῦτα: ονομαστική αρσεν.	Πληρώσαντες → δεύτερο ενικό υποτ. ενεστώτα
Προστάται: δοτ.ενικού	ἐλάσσους: παραθετικά	Σφίσιν: δοτική πληθ.αρσεν.	Αποπεμφθῶσι → α' πρόσωπο οριστικής ιδίου χρόνου
ξύμβασιν: δοτ.πληθ	ἴσας: παραθετικά	Τινάς: γενική πληθυντικού	Διανοομένων: → ' πρόσωπο οριστικής ιδίου χρόνου

123
ΑΕΓ

2. Μεταγράψτε την πρώτη παράγραφο του κειμένου, τοποθετώντας στη θέση του Νικοστράτου, το οἱ Ἀθηναῖοι

Ε.	Βοηθῶ	Ξυγχωρῶ	καταλέγω	καθίζω
Π.	ἐβοήθουν	Ξυνεχώρουν	κατέλεγον	ἐκάθιζον
Μ.	Βοηθήσω	<u>Ξυγχωρήσομαι</u>	καταλέξω	Καθιῶ
Α.	ἐβοήθησα	ξυνεχώρησα	κατέλεξα	ἐκάθισα
Π.	Βεβοήθηκα	ξυγκεχώρηκα	κατείλοχα	
Υ.	ἐβεβοηθήκειν	ξυνεκεχώρηκειν	κατείλοχεν	
	αβοήθητος	συγχώρεση	κατάλογος	ἴζημα
Ε.	ὀπλιζομαι	Διανοοῦμαι	πλέω	καθέζομαι
Π.	ὠπλιζόμεν	διενοοῦμεν	ἔπλεον	ἐκαθεζόμεν
Μ.	ὀπλιοῦμαι	διανοήσομαι	Πλευσοῦμαι	Καθεδοῦμαι
Α.	ὠπλισάμην	διενοησάμην	ἔπλευσα	ἐκαθέσθην
Π.	ὠπλισμαι	διανενόημαι	πέπλευκα	κάημαι
Υ.	ὠπλίσμην	διενενοήμην	ἔπεπλεύκειν	ἐκαθήμην
ΠΑ	ὄπλο	απονεννημένο	πλώμιος	ἔδρα

ΟΡΙΣΤΙΚΗ	ΥΠΟΤ.	ΕΥΚΤΙΚΗ	ΠΡΟΣΤΑ		ΑΠΑΡ	
ἴστη-μι	ἴστ-ῶ	ἰσταί-ην			ἰσάναι	
ἴστη-ς	ἴστ-ῆς	ἰσταί-ης	ἴστη		ΜΕΤΟΧΗ	
ἴστη-σιν	ἴστ-ῃ	ἰσταί-η	ἰστά-τω		ἰστάς	
ἴστα-μεν	ἴστ-ῶμεν	ἰσταί-μεν			ἰστάσα	
ἴστα-τε	ἴστ-ῆτε	ἰσταί-τε	ἴστα-τε		ἰσάν	
ἰστᾶ-σιν	ἰστ -ῶσιν	ἰσταί-εν	ἰσάντων			
ΠΑΡΑΤΑΤ	ΑΛΛΟΙ ΧΡ.	ΑΟΡ. Β	ΥΠΟ	ΕΥΚ	ΠΡ.	ΑΠΑΡ
ἴστη-ν	στήσω	ἔστην	σῶ	σταίην		στήναι
ἴστη-ς	ἔστησα/ἔστην	ἔστης	στής	σταίης	στήθι	
ἴστη	ἔστηκα	ἔστη	στή	σταίη	στήτω	ΜΤΧ
ἴστα-μεν	ἐ(ι)στήκειν	ἔστημεν	σῶμεν	σταίμεν		στάς
ἴστα-τε		ἔστητε	στήτε	σταίτε	στήτε	στάσα
ἴστα-σαν		ἔστησαν	σῶσιν	σταίεν	σῶντων	σάν

220
ΑΕΓ

Ἀσταθής,
στατήρ, κλιμακοστάσιος
στάμνα, ιστός, σταυρός

222
ΑΕΓ

ἄστατος, κατάστημα, σταθμός,
στατικός, σταυρός,
διάσταση, αποστάτης.

Συντακτικές ασκήσεις

- α) ναυσί : δοτική της συνοδείας
β) ξύμβασιν : υποκείμενο στο ρ.ἔπρασσε
γ) ἀλλήλους : επιθετικ.προσδιορισμός στο ἄνδρας
δ) προς Ἀθηναίους : επιρρ.της εχθρικής διάθεσης
ε) ἐχθρούς και φίλους: κατηγορούμενο στο αὐτοῦς
στ) ταῦτα: σύστοιχο αντικείμενο στη μτχ πράξας
ζ) σφίσιν : δοτική προσωπική στο καταλιπεῖν
η) αὐτῶν:γεν. διαιρετική στο τινάς
θ) ἰκέται: επιρρ.μ.κατηγορούμενο του τρόπου
Να διορθώσετε τα λάθη.

Λ Σ
☐ ☐
☐ ☐
☐ ☐
☐ ☐
☐ ☐
☐ ☐
☐ ☐
☐ ☐
☐ ☐
☐ ☐

ΜΕΤΟΧΕΣ

- Τῇ ἐπιγιγνομένη (τροπική, επιθετική, χρονική)
- βοηθῶν(τροπική, αιτιολογική, χρονική)
- ποιησαμένους(υποθετική, επιθετική, χρονική)
- πράξας(τροπική, τελική, χρονική)
- πληρώσαντες(επιθετική, υποθετική, χρονική)
- δείσαντες(αιτιολογική, επιθετική, χρονική)
- ὀπλισθείς(τροπική, χρονική, επιθετική)
- ὡς διανοομένων(χρονική, επιθετική, αιτιολογική)
- ὀρώντες(αιτιολογική, τελική, τροπική)
- τά γινόμενα(τροπική, επιθετική, χρονική)
- δείσας(αιτιολογική, επιθετική, χρονική)
- πείσας(τελική, χρονική, εναντιωματική)

Χαρακτήρισε τις δευτερεύουσες προτάσεις

1. πείθει, ὥστε ...κρῖναι, τους ἄλλους...Ἀθηναίους (ειδική, συμπερασματική, τελική)
2. οἷ οὐκέτι ἔμειναν (χρονική, τελική, αναφορική)
3. ὅπως ...οἱ ἐνάντιοι (ειδική, τελική, υποθετική)
4. δείσαντες, μὴἀποπεμφθῶσι(ειδική, τελική, υποθετική, ενδοιαστική)
5. ὡς δ' οὐκ ἔπειθεν(αιτιολογική, χρονική, τελική)
6. εἰ μὴ ἐκόλυσεν, διέφθειρεν ἄν(υποθετικός λόγος πραγματικού; μὴ πραγματικού; απλῆς σκέψης;)
7. δείσας ὁ δῆμος, μὴ νεωτερίσωσιν(ειδική, ενδοιαστική, τελική, αιτιολογική)

ὅπως, μὴ οὐ, και ἂν,
ἦν, ἀφ' ὅτου, ἵνα, ὡς,
ἐπεὶ, ἐφ' ὧτε,
, ὅτι, ὡς, ἦν, ὅτε, ὅπη, ὥστε,
ἐπειδὴ, ἕως, εἰ και,